

Familie Buitelaar

Op 1 mei 1916 verhuisde Adrianus Buitelaar (1875) met zijn vrouw Jannetje van Woerden (1879) en hun 8 kinderen van Maassluis naar De Lier. Zij namen hun intrek in een boerderij die midden in de Oude Lierpolder stond en bereikbaar was via een smal weggetje vanaf de Noordlierweg. Adrianus was veehouder aan de Wedde in Maassluis en had daar ook een eigen melkzaak. Het is niet bekend hoe het contact tussen Adrianus en de verkopende partij in De Lier is ontstaan, maar het was in die tijd gebruikelijk dat nieuwtjes binnen het boerengebieden zich snel verspreidden. De vele veemarkten in de regio waren perfecte podia om nieuws uit te wisselen, maar ook kan Adrianus via zijn melkhandel een tip gekregen hebben, dat er in De Lier een boerderij met 15,5 ha land te koop kwam. Dit jaar vieren we dus een eeuw familie Buitelaar op deze locatie.

De geschiedenis van boerderijen en haar bewoning op deze locatie gaat terug tot het begin van de 16^e eeuw. Krijn van Dijk heeft hier grondig onderzoek naar gedaan en de lijn van opvolgende bewoners in beeld gebracht. We zullen niet alle families vanaf die tijd volgen, maar beginnen bij Arij Griffijn, die in 1779 eigenaar van de boerderij wordt. In februari 1788 slaat het noodlot toe en brandde de woning af. In De Lier werd gecollecteerd om de schade voor de toenmalige bewoner Griffijn wat te verzachten. Simon van der Mark, Schepen van De Lier (vergelijkbaar met raadslid/wethouder) en Arij de Bruijn, zetter (vergelijkbaar met gemeentelijk belastingambtenaar) gingen samen op pad om geld in te zamelen. Ambachtsheer Jonkheer Van der Does, moest hier toestemming voor geven en deed zelf ook een bijdrage van 40 gulden. De baljuw/schout/gemeentesecretaris Maurits de Mirell, gaf namens de zijnen ook ruim 22 gulden en de inwoners van De Lier brachten samen meer dan 83 gulden bijeen. Op 25 februari 1788 mocht Arij Griffijn 146 gulden en 12 stuivers in ontvangst nemen. Een voor die tijd behoorlijk bedrag, hetgeen bij lange na niet genoeg geweest kan zijn voor de wederopbouw van de boerderij.

Uiteindelijk is het hem toch gelukt om de boerderij te vernieuwen en het lijkt waarschijnlijk dat de boerderij op de foto's na de brand in 1788 is gebouwd. Het is niet duidelijk tot welk jaar de familie Griffijn hier is blijven wonen, maar in 1830 trouwt Johannes Olsthoorn (1807) met Maria Alijda Zaad (1806) en zij nemen beiden hun intrek op deze boerenwoning met in totaal 25,5 ha land. Zij krijgen vijf kinderen, waarvan er slechts twee volwassen worden. Van deze twee kinderen is niet veel bekend gebleven. Kort na de geboorte van de jongste dochter Maria, overlijdt moeder Alijda in 1837. Johannes Olsthoorn hertrouwt drie jaar later met de uit Duitsland afkomstige Maria Elizabeth Koremans en samen krijgen zij nog negen kinderen. Ook dit gezin wordt getroffen door het overlijden van drie dochtertjes op zeer jonge leeftijd.

De oudste zoon uit het tweede huwelijk is Adrianus Olsthoorn (1842) en hij trouwt in 1868 met Adriana Tangel (1843). Dit huwelijk heeft slechts zeer kort geduurd. Adriana overlijdt al in 1870, 27 jaar oud en haar man Adrianus in 1872, 30 jaar oud. Samen hebben ze één dochter, Johanna Maria (1869). Na dit waarschijnlijk plotselinge overlijden van de oudste zoon, worden er kort daarna een aantal percelen land verkocht en uit kadastrergegevens van de gemeente De Lier is op te maken dat ook sommige stukken land onderling verdeeld worden. Er blijven vier broers Olsthoorn op de boerderij wonen en drie ervan zijn ongehuwd gebleven.

We volgen de verkoop van een viertal percelen in 1873 door de familie Olsthoorn aan buurman Pieter van Adrichem, die toen nog op de 17^e eeuwse boerderij langs de Noordlierweg woonde. Deze vier percelen weiland lagen tussen de Molensloot en de kade van de Lee, totaal 6 ha. Voor Olsthoorn lagen deze stukken weiland heel ver van de boerderij verwijderd en waren beperkt bereikbaar. Maar voor Pieter van Adrichem sloten deze percelen perfect aan bij zijn andere bezittingen. Misschien mede door de uitbreiding van zijn landerijen, werd er in 1877 voor zijn zoon Nicolaas een nieuwe boerderij langs de Noordlierweg bijgebouwd. Deze staat er nog steeds en heet nu 'De oude Hoeve'.

'De oude Hoeve'

Een ander interessant perceel weiland van ruim 3,5 ha wordt nagelaten aan het *R.K. Parochiaal Kerkbestuur van den Heilige Adrianus te Naaldwijk*. De familie Olsthoorn was katholiek en in die tijd nog volledig aangewezen op de kerk in Naaldwijk. Uit een kadastraal uittreksel blijkt het levenslange vruchtgebruik van dit perceel weiland te gaan naar de enige dochter van Adrianus Olsthoorn, Johanna Maria. In een later uittreksel wordt de kerk in Naaldwijk als bloot eigenaar doorgehaald, ten gunste van de *Roomsche Katholieke Parochie van de Heilige Martelaren van Gorcum te De Lier*. De Lierse parochie werd zelfstandig en er zullen wel afspraken gemaakt zijn om dit eigendom binnen de Lierse gemeenschap te houden.

In 1872 woonde er in het centrum van De Lier slechts één katholiek gezin, buiten de kern niet meer dan 6 á 7 katholieke gezinnen. De familie Olsthoorn was er daar één van. Ondanks de kleine katholieke gemeenschap wilden de gebroeders Van Rijn, wonende op de boerderij Vreeburgh aan de Kerklaan, in 1872 een eigen kerkje stichten in De Lier. Vijftig jaar later in 1922 was de parochie nog maar matig gegroeid met slechts 22 katholieke gezinnen.

Terug naar dit perceel, genummerd A290. Het lag langs de Noordlierweg, opgesloten tussen de weilanden van Van Adrichem aan de zuidzijde en die van Oosthoek aan de noordzijde. Het levenslange vruchtgebruik eindigde na het overlijden van Johanna Maria Olsthoorn, echtgenote van Wilhelmus van Zeijl, in 1946. Het is niet bekend wie het weiland heeft onderhouden vanaf het ingaan van het levenslange vruchtgebruik tot aan 1916, het jaar waarin de boerderij aan Adrianus Buitelaar werd verkocht, maar zeer waarschijnlijk waren dat de gebroeders Olsthoorn zelf, ooms van Johanna Maria. Het ligt voor de hand dat na 1916 de R.K. parochie van De Lier dit perceel weiland als eigenaar

heeft verpacht aan buurman Van Adrichem, ook een trouw lid van de parochie.

In mei 1953 wordt in overleg met het bisdom besloten om 'het kerkeland aan de Noordlierweg' te verkopen en de opbrengst in het bouwfonds van de nieuwe kerk te storten. In 1955 werd inderdaad met de nieuwbouw van de r.k. kerk aan de Kerklaan gestart. Op het perceel A290 vestigden zich na verkoop twee nieuwe tuinbouwbedrijven. Jan Olsthoorn (1920), afkomstig uit Kethel-Spaland, kocht 16.000 m² aan de noordzijde van dit perceel. Hij was een neef van Thomas Kester die toen een paar honderd meter verder, op de historische 17^e eeuwse boerderij van Van Adrichem, woonde. Via zijn oom Thomas heeft Jan Olsthoorn vernomen dat er langs de Noordlierweg een paar kavels tuingrond te koop kwamen. Enkele jaren later werd zijn tuin vanwege de grootte, in twee gelijke stukken opgedeeld en vestigde broer Kees Olsthoorn zich op de andere helft. Zo ontstonden er twee langgerekte tuinbouwpercelen met kassen en een open lorriepad in het midden. Aan de achterzijde grensden deze tuinen aan het weiland van boer Buitelaar.

Ben Kester, afkomstig van Blauwhek, kocht de andere kavel van 20.000 m² van de kerk. Hij bouwde een paar druivenserres langs de Noordlierweg, maar liet het grootste deel onbebouwd. Jaren later heeft Wim Stolk het perceel overgenomen en er een nieuw tuinbouwbedrijf gesticht.

Einde deel 1

Op deze luchtfoto uit 1969 zien we in het midden, vrij geïsoleerd, de boerderij van Buitelaar, voorheen de familie Olsthoorn. Een smal laantje leidt naar de Noordlierweg waar in het groen de

boerderij van Piet Oosthoek staat. Linksonder de 'Zeven gaten' met de Kromme Zweth. Boven de boerderij van Oosthoek de kavel tuinbouwgrond die later als 'Kerkenland' is verkocht. Deze kavel heeft een aparte vorm en werd de Haak genoemd. Bovenin is de ontwikkeling van de Blaker al afgerond.

Verder valt het open karakter van dit deel van de Oude Lierpolder op en is het Nieuwe Kanaal nog niet gegraven.